

Vergaderjaar 2011–2012

24 587

Justitiële Inrichtingen

Nr. 442

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 oktober 2011

Hierbij bied ik u het Inspectierapport doorlichting PI Amsterdam locatie Havenstraat en het Inspectierapport doorlichting PI Middelburg locatie Torentijd van de Inspectie voor de Sanctietoepassing (ISt) aan¹.

Volgens de nieuwe werkwijze voor het aanbieden van Inspectierapporten aan de Tweede Kamer wordt aan uw Kamer twee maal per jaar een gebundelde beleidsreactie aangeboden. Gelet op de aard van de aanbevelingen en de opmerkingen van de ISt bied ik u in dit geval de Inspectierapporten met een inhoudelijke beleidsreactie direct separaat aan.

Inspectierapport PI Amsterdam locatie Havenstraat

De ISt heeft de PI Amsterdam locatie Havenstraat in juni 2011 doorgelicht. De locatie Havenstraat vormt samen met de locatie Tafelbergweg de vestiging PI Amsterdam. De doorlichting beperkt zich tot de locatie Havenstraat. De PI Havenstraat werd tussen 1888 en 1891 gebouwd in Amsterdam-Zuid en heeft een bestemming als huis van bewaring met een capaciteit van 214 plaatsen.

Eerder heeft in november 2005 een doorlichting plaatsgevonden.

Bevindingen ISt

De Inspectie is ten aanzien van de PI Amsterdam, locatie Havenstraat op onderdelen kritisch, met name bij de aspecten interne veiligheid, maatschappijbeveiliging en maatschappelijke re-integratie. De ISt zal de inrichting na ongeveer een jaar bezoeken voor een vervolgonderzoek. Enerzijds omdat er slechts een beperkte verbetering is ten opzichte van 2005 en anderzijds vanwege de aard en soms de ernst van de verbeterpunten. De onduidelijkheid over verantwoordelijkheid (tussen inrichting,

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

DJI en Rijksgebouwendienst (Rgd)) voor de oplossing van de knelpunten weegt hier volgens de ISt ook sterk in mee.

In het integriteitsbeleid constateert de ISt wel een flinke verbetering. Ook ziet de ISt bij het management van de Havenstraat een duidelijke inzet en motivatie om zaken ten goede te keren.

De ISt doet in totaal 37 aanbevelingen, waarvan 32 aan de inrichting, drie aan de PI en de commissie van toezicht samen en twee aan DJI.

Beleidsreactie

Ik neem het oordeel van de Inspectie over de situatie met betrekking tot de veiligheid en beveiliging in de PI Havenstraat serieus en vind een overwijdde aanpak ervan urgent. Stevige maatregelen zijn dan ook geboden. De inrichting zal er samen met DJI en de Rgd voor zorgen dat de gesignaleerde kritische tekortkomingen met betrekking tot de technische installaties binnen een half jaar zijn verholpen.

Het is positief dat de Inspectie constateert dat daar waar de verbeterpunten onder de invloedssfeer van de directie vallen, zij dan handelt. De teamoverleggen die cruciaal zijn voor de bespreking van werkwijzen en nieuwe ontwikkelingen vinden sinds enkele maanden weer structureel plaats. De vestigingsdirectie ziet er per direct op toe dat het personeel op de juiste wijze de dienstinstructies uitvoert en dat op ieder teamoverleg het onderwerp penitentiaire scherpste structureel aan de orde komt. Per 1 november a.s. zullen verbeterde procesbeschrijvingen en geactualiseerde, aangescherpte dienstinstructies op verschillende onderdelen worden ingevoerd.

Ik heb er vertrouwen in dat de ISt bij het vervolgonderzoek in 2012 van de PI Amsterdam locatie Havenstraat belangrijke verbeteringen ten aanzien van de huidige veiligheidssituatie en de andere aandachtspunten zal constateren.

Inspectierapport PI Middelburg locatie Torentijd

De doorlichting van de PI Middelburg locatie Torentijd vond in juli 2011 plaats. De PI Middelburg bestaat uit een locatie Torentijd en een ZBBI De Nederhof. De doorlichting beperkt zich tot de locatie Torentijd. De inrichting, die in 1995 als nieuwbouw in gebruik is genomen, is een kruisgebouw met een totale capaciteit van 182 plaatsen en heeft de bestemmingen huis van bewaring, gevangenis en extra zorg voorziening.

De ISt heeft de locatie PI Torentijd eerder in 2006 doorgelicht.

Bevindingen ISt

De Inspectie schrijft in haar rapport dat de inrichting in veel opzichten niet voldoet aan haar normen en verwachtingen. Het oordeel van de ISt bij de doorlichting in 2006 was beduidend positiever. De Inspectie is bezorgd over het draagvlak voor het programma Modernisering Gevangeniswezen binnen de PI Torentijd, in het bijzonder bij het executieve personeel. De omgang met gedetineerden is er sinds de vorige doorlichting op achteruit gegaan. Om de inrichting op het gewenste niveau te brengen en het bejegeningsklimaat in de gewenste richting te sturen is doortastend en effectief optreden van de PI Torentijd nodig; niet alleen van de directie maar ook van het middenkader.

De ISt is van mening dat de aard en de ernst van de verbeterpunten aanleiding geven om de PI Torentijd over een jaar te bezoeken voor een vervolgonderzoek. De Inspectie doet in totaal 37 aanbevelingen, waarvan 33 gericht zijn aan de inrichting, drie aan DJI en één aan DJI/SSC-I.

Beleidsreactie

Ik neem het oordeel van de Inspectie over de situatie in de PI Middelburg locatie Torentijd zeer serieus. In het Inspectierapport is de problematiek waarmee deze inrichting te kampen heeft duidelijk beschreven. Het is ernstig dat een deel van het executieve personeel van de locatie Torentijd het programma MGW niet ondersteunt en zich niet aan de nieuwe koers binnen het gevangeniswezen wil of kan committeren. Ingrijpende maatregelen in een verandertraject zijn dan ook noodzakelijk. Er zal een professionele aanspreek- en omgangscultuur tot stand moeten worden gebracht. Ik verwacht van de vestigingsdirectie en het middenkader van de locatie dat zij er zo snel mogelijk ervoor zorgen dat het draagvlak voor MGW onder het executieve personeel wordt vergroot. Het is noodzakelijk dat er een cultuuromslag plaatsvindt en dat de medewerkers die nog niet werken volgens de MGW-gedachte hun werkhouding, gedrag en hun de bejegening van gedetineerden veranderen.

Ik ga ervan uit dat de directie en het personeel van de locatie Torentijd zich samen maximaal inzetten om de aandachtspunten die de ISt heeft geconstateerd voortvarend aan te pakken. De leiding van DJI wordt periodiek geïnformeerd over de stand van zaken en de voortgang bij het uitvoeren van de maatregelen. Zij zal het verandertraject nauwgezet volgen.

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven